

СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ВВП УКРАЇНИ З ПОЗИЦІЇ ЗАЙНЯТОСТІ
ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІUKRAINIAN GDP STRUCTURAL CHANGES IN TERMS
OF EMPLOYMENT UPON THE TYPES OF ECONOMIC ACTIVITY

У статті проаналізовано динаміку змін у структурі валового внутрішнього продукту (ВВП) за видами економічної діяльності, пов'язаних з оплатою праці як складником ВВП. Досліджено сукупну продуктивність праці за видами економічної діяльності та визначено співвідношення між часткою оплати праці і матеріальних активів у структурі ВВП за кожним видом економічної діяльності. Проаналізовано динаміку змін структури ВВП, яка передбачає визначення трьох характеристик змін: інтенсивність, швидкість і сталість/монотонність. Зроблено висновки, які стосуються змін сукупної продуктивності праці на рівні видів економічної діяльності, а також змін структури ВВП. Структурні зміни ВВП за видами економічної діяльності не мають стабільного характеру, відбуваються хаотично і неорганізовано. В Україні практично не приділяється увага такому аспекту економічного розвитку, як структурна політика.

Ключові слова: структурні зміни, валовий внутрішній продукт (ВВП), сукупна продуктивність праці за видами економічної діяльності, оплата праці найманих працівників, доходи від матеріальних активів.

В статті проаналізована динаміка змін у структурі валового внутрішнього продукту (ВВП) по видах економічної діяльності, зв'язаних з оплатою праці як складником ВВП. Исследована совокупная производительность труда по видам экономической деятельности и определено соотношение между долей оплаты труда и материальных активов в структуре ВВП по каждому виду экономической деятельности. Проанализирована динамика изменений структуры ВВП, которая предусматривает определение трех характеристик изменений: интенсивность, скорость и

устойчивость/монотонность. Сделаны выводы, касающиеся изменений совокупной производительности труда на уровне видов экономической деятельности, а также изменений структуры ВВП. Структурные изменения ВВП по видам экономической деятельности не имеют стабильного характера, происходят хаотично и неорганизовано. В Украине практически не уделяется внимание такому аспекту экономического развития, как структурная политика.

Ключевые слова: структурные изменения, валовый внутренний продукт (ВВП), совокупная производительность труда по видам экономической деятельности, оплата труда наемных работников, доходы от нематериальных активов.

*The article deals with the analysis of the changes' dynamics within the Gross Domestic Product (GDP) in terms of employment upon the types of economic activity, directly connected to wages as an integral part of GDP. The overall labor output upon the types of economic activity is studied, and the correlation between the wages share and material actives in the GDP structure is outlined upon the types of economic activity. Author also studied the changes' dynamics in the GRP structure based on the three changes factors: intensity, speed and stability / monotony. The completed analysis led to the following conclusions on the changes of overall labor output upon the types of economic activity, as well as structural changes of the GDP. Generally, the GDP structural changes do not show stable rates, are chaotic and disorganized. This leads to conclusion of the lack of structural policy as an element of the Ukrainian economic development process. **Key words:** structural changes, Gross Domestic Product (GDP), overall labor output upon the types of economic activity, wages, material actives' incomes.*

УДК 338.12:330.1

Пелех О.Б.

к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Рівненський державний гуманітарний
університет

Постановка проблеми. Від ступеня розвинутоності та ефективності економічної структури залежить стабільність розвитку економіки. Зміни структурних пропорцій економіки здатні забезпечити економічне зростання країни та добробут її населення. Необхідність удосконалення структури економіки України пов'язана з нестабільністю її розвитку та активізацією інтеграційних процесів. Ринок праці є невід'ємною складовою частиною будь-якої економіки. Він характеризується як одне з найбільш складних соціально-економічних явищ суспільства, де відбиваються всі сторони його життєдіяльності, проявляється вся різноманітність його інтересів та протиріч. Відтворення такого товару, як робоча сила, – це відтворення продуктивних сил суспільства. На ринку праці мають місце не просто зміни, а структурні зміни та зрушення, які лавиноподібно накопичуються в умовах сучасної «еволюційної» економіки. У цьому плані

Україна на тлі інших національних економік не є винятком.

Розглядаючи проблематику структурних змін економіки загалом, можна стверджувати, що структура зайнятості є одним із важливих показників економічного розвитку. Аби стати конкурентною економікою, потрібні істотні структурні зміни і в цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями характеру і тенденцій змін структури економіки цікавилися і цікавляться багато вітчизняних та зарубіжних учених, такі як О.І. Амоша, О. І. Аптекарь, Т.О. Білоброва, В.П. Вишневський, О.С. Власюк, В. Геєць, В.П. Горбуліна, Л.О. Збаразьська, І. В. Крючкова, О. А. Лебедєва, Є. Лібанова, О.М. Ляшенко, О.В. Пирог, Ю.М. Чайка, Л. В. Шинкарук та ін. Проте досі немає розробленої моделі для визначення пріоритетних структурних зрушень, не визначено оптимальну економічну структуру економіки України.

Постановка завдання. Розглядаючи проблематику структурних змін економіки загалом, можна впевнено стверджувати, що структура зайнятості є одним із важливих показників економічного розвитку. Аби стати конкурентною економікою, потрібні істотні структурні зміни і в цій сфері. Нинішнє дослідження присвячене аналізу динаміки змін у структурі валового внутрішнього продукту (ВВП) за видами економічної діяльності, пов'язаних із ринком праці, а саме з оплатою праці як складником ВВП. Відповідно до цієї мети вирішувалося таке завдання, як аналіз структурних змін ВВП з позиції зайнятості за видами економічної діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У попередніх наших дослідженнях ми аналізували динаміку макроекономічних змін у структурі ВВП. Проводили аналіз динаміки структурних змін у складі ВВП протягом 2001–2016 рр. і сукупної продуктивності праці; аналіз динаміки структурних змін валового регіонального продукту (ВРП) та робили на цій підставі кластеризацію регіонів (областей) України. [1], [2], [3]. Наступний етап дослідження пов'язаний з аналізом сукупної продуктивності праці за видами економічної діяльності та аналізом відповідної структури ВВП. На жаль, потрібних статистичних даних для аналізу не досить, тому довелося обмежитися значно коротшим періодом – 2013-2016 рр., за який на сторінці Держкомстату є дані про розподіл ВВП за видами економічної діяльності, відповідну чисельність працюючих і середньомісячний рівень заробітної плати.

Алгоритм розрахунку показників сукупної продуктивності праці та співвідношення між часткою оплати праці і активів у відповідній структурі ВВП аналогічні описаним нами у [1].

У табл. 1 маємо розрахунки сукупної продуктивності праці за видами економічної діяльності за вказаний період. У таблиці види діяльності відсортовано в порядку спадання сукупної продуктивності праці за 2016 р. Як бачимо, на тлі всіх видів економічної діяльності істотно вирізняються операції з нерухомим майном, продуктивність праці тут у 3–4 рази вища від

промисловості, яка іде слідом за нею (див. також рис. 1). Далі слідує група чотирьох видів діяльності – «промисловість», «інформація та телекомунікація», «фінанси та страхова діяльність», а також «транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність», у яких рівень продуктивності праці перевищує 2. Решта 11 видів економічної діяльності мають сукупну продуктивність праці меншу за 2. Найнижче в цій групі стоїть вид діяльності «мистецтво, спорт, розваги, відпочинок», який у розвинених країнах становить основу так званої «креативної економіки», яка в останні роки інтенсивно розвивається. Зауважимо, що досить низькопродуктивними є види діяльності «будівництво» й «оптова та роздрібна торгівля», які за числом зайнятих в Україні найпопулярніші.

Аналізуючи динаміку, можна спостерігати три варіанти розвитку. У першому варіанті після 2013 року відбувається певний спад, який в 2016 р. переходить у зростання. Така динаміка характерна для 12 з 16 видів економічної діяльності. Другий варіант динаміки являє собою монотонне зростання протягом усіх чотирьох років. Така тенденція характерна для промисловості, сільського та лісового господарства та державного управління. Третій варіант – спадання сукупної продуктивності праці – пов'язаний лише з одним видом економічної діяльності: «фінанси та страхова діяльність». Це чітко видно в табл. 1.

Таблиця 1

Динаміка сукупної продуктивності праці Q за видами економічної діяльності (2013–2016 рр.)

Види економічної діяльності	2013	2014	2015	2016
Операції з нерухомим майном	8,17	8,01	8,95	9,56
Промисловість	1,82	2,01	2,28	2,76
Інформація та телекомунікації	2,55	2,56	2,67	2,74
Фінансова та страхова діяльність	2,51	2,51	2,30	2,28
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,88	1,72	2,08	2,17
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1,53	1,48	1,66	1,96
Сільське, лісове та рибне господарство	1,19	1,46	1,80	1,87
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1,47	1,54	1,59	1,71
Професійна, наукова та технічна діяльність	1,58	1,40	1,40	1,59
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	1,34	1,18	1,25	1,35
Освіта	1,34	1,25	1,26	1,32
Тимчасове розміщування й організація харчування	1,11	1,01	1,10	1,29
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	1,24	1,22	1,19	1,25
Будівництво	1,21	1,23	1,22	1,25
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1,28	1,10	1,03	1,12
Інші види економічної діяльності	0,90	0,77	0,82	0,86

Джерело: власні розрахунки на підставі даних Держкомстату [4], [5], [6].

У табл. 2 наведена динаміка співвідношення між часткою оплати праці та часткою доходів активів у структурі ВВП за видами економічної діяль-

ності, відсортована за зростанням у 2016 р. Кожен вид економічної діяльності має свою специфіку, тому прирівнювати його структуру до універсаль-

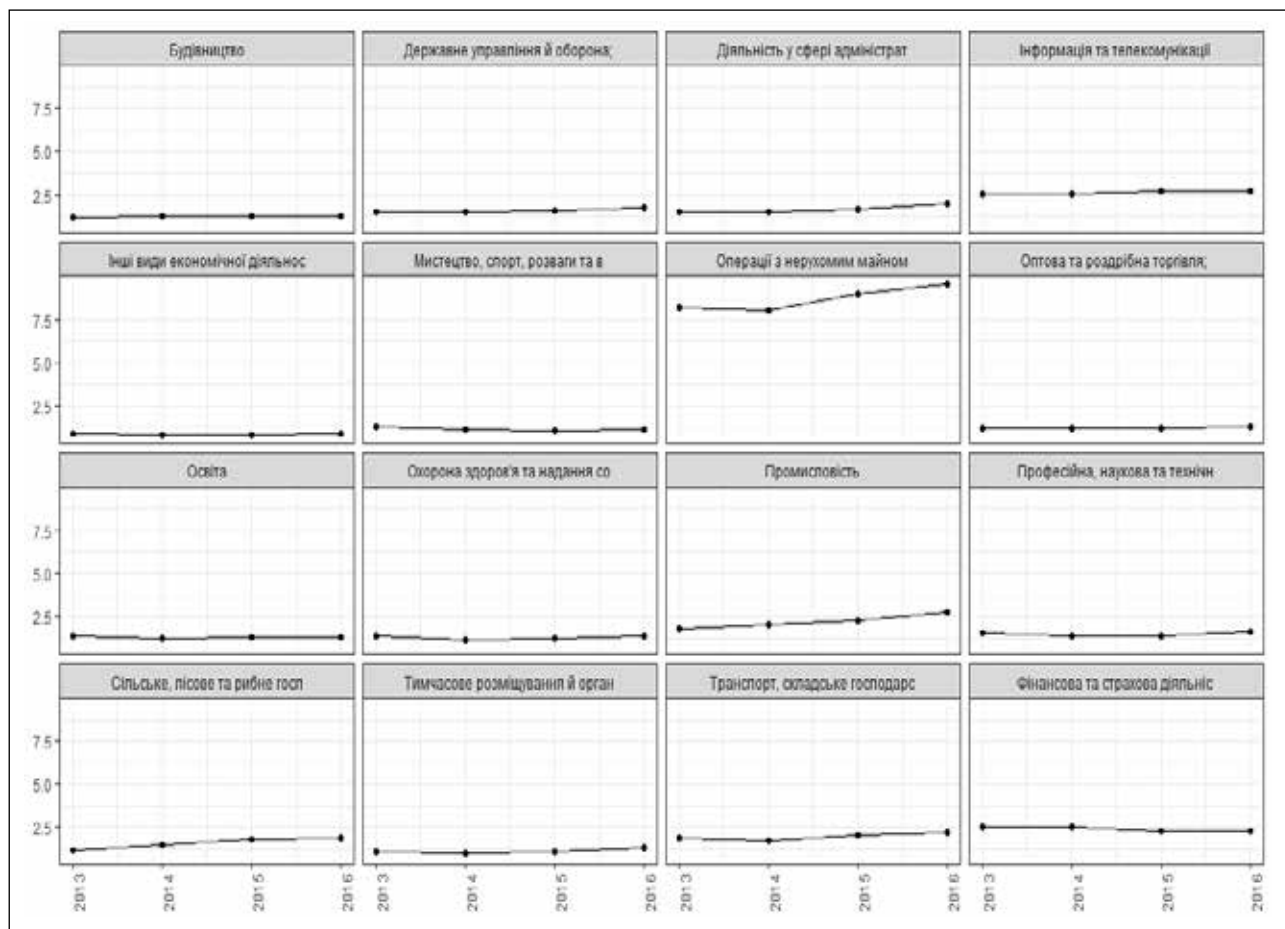

Рис. 1. Динаміка сукупної продуктивності праці Q за видами економічної діяльності

Джерело: власні розрахунки на підставі даних Держкомстату України [4], [5], [6]

Таблиця 2

Динаміка зміни співвідношення між оплатою праці й активами у складі ВВП (2008–2016 рр.)

Види економічної діяльності	2013	2014	2015	2016
Операції з нерухомим майном	12 : 88	12 : 88	11 : 89	10 : 90
Промисловість	55 : 45	50 : 50	44 : 56	36 : 64
Інформація та телекомунікації	39 : 61	39 : 61	37 : 63	37 : 63
Фінансова та страхова діяльність	40 : 60	40 : 60	43 : 57	44 : 56
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	53 : 47	58 : 42	48 : 52	46 : 54
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	65 : 35	67 : 33	60 : 40	51 : 49
Сільське, лісове та рибне господарство	84 : 16	69 : 31	55 : 45	54 : 46
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	68 : 32	65 : 35	63 : 37	59 : 41
Професійна, наукова та технічна діяльність	63 : 37	72 : 28	71 : 29	63 : 37
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	74 : 26	85 : 15	80 : 20	74 : 26
Освіта	74 : 26	80 : 20	79 : 21	76 : 24
Тимчасове розміщування й організація харчування	90 : 10	99 : 01	91 : 09	78 : 22
Будівництво	83 : 17	81 : 19	82 : 18	80 : 20
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	81 : 19	82 : 18	84 : 16	80 : 20
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	78 : 22	91 : 09	97 : 03	90 : 10
Інші види економічної діяльності	—	—	—	—

Джерело: власні розрахунки на підставі даних Держкомстату України [4], [5], [6].

ного співвідношення 30:70 [7] буде неправильним і недоречним. Однак варто зробити два зауваження (рис. 2). По-перше, у структурі десяти видів економічної діяльності частка праці перевищує 50%. По-друге, у структурі всіх видів діяльності спостерігається тенденція: частка праці поступово зменшується, окрім виду економічної діяльності «мистецтво, спорт, розваги та відпочинок».

Проаналізуємо динаміку змін структури ВРП за видами економічної діяльності, використавши метод польського економіста К. Кукулі (K. Kukuła) [8], яку ми використовували та детально описали у [1]. Запропонований метод аналізу структурних змін передбачає визначення їхніх трьох оцінок – інтенсивність змін, швидкість змін і сталість/монотонність змін.

Аналізуючи структурні зміни (табл. 3), можна побачити, що найбільші зміни мали місце у 2013–2015 рр. у виді діяльності «сільське, лісове та рибне господарство». Це вплинуло на те, що саме цей вид економічної діяльності має найвищу середню інтенсивність змін. Найнижча інтенсивність змін спостерігається у виді діяльності «інформація та комунікація» у 2013–2014 рр., «операції з нерухомістю» – у 2015–2016 рр., «фінансова та страхова діяльність» – у 2013–2014 рр.

Спостерігається цікава закономірність. Ті види діяльності, які характеризуються найвищим рівнем продуктивності праці, корелюють з найнижчим рівнем структурних змін.

Найвища середня інтенсивність змін за досліджуваний період спостерігалася у виді діяльності «сільське господарство» і «промисловість», а найнижча – «операції з нерухомістю», «інформація та комунікація», «будівництво» і «фінансова та страхова діяльність».

Найвищу швидкість змін маємо у виді діяльності «сільське господарство», «тимчасове розміщення та організація харчування», «інші види економічної діяльності».

Сталість змін є характерною для видів діяльності «сільське, лісове та рибне господарство», «промисловість», «державне управління», «фінансова та страхова діяльність» та «інформація та телекомунікація». Найнижчий рівень сталості спостерігається у видах діяльності «охорона здоров'я», «професійна, наукова та технічна діяльність» та «освіта».

Висновки з проведеного дослідження. Проведений аналіз дав змогу дійти висновків, які стосуються змін сукупної продуктивності праці

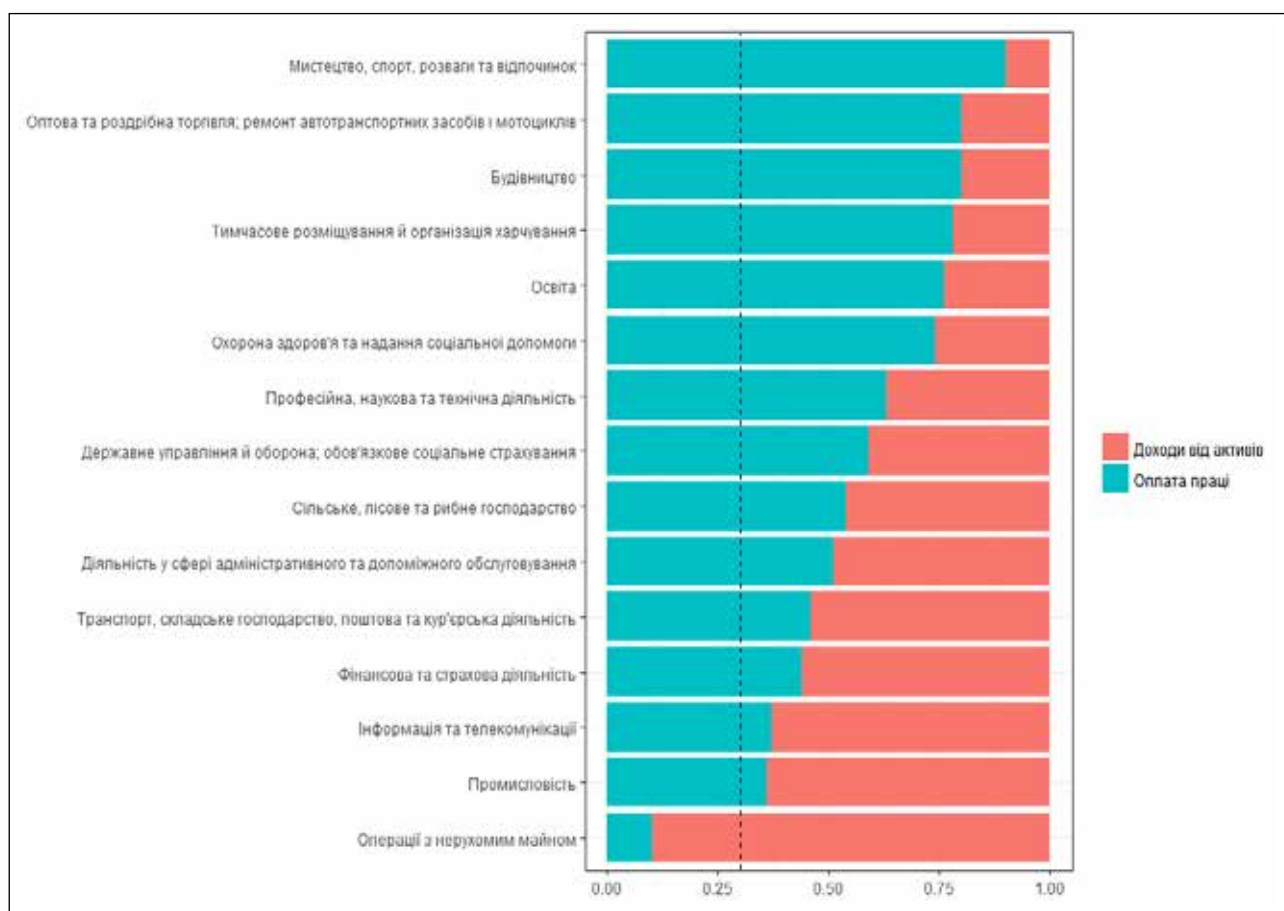

Рис. 2. Співвідношення між оплатою праці й активами у складі ВВП за видами економічної діяльності (2016 р.)

Джерело: власні розрахунки

Параметри динаміки структурних змін ВВП (оплата праці / доходи від активів)
за видами економічної діяльності (2008–2016 рр.)

Види економічної діяльності	Інтенсивність змін			Середня інтенсивність змін	Швидкість змін	Сталість / монотонність змін
	2013–2014	2014–2015	2015–2016			
Сільське, лісове та рибне господарство	13,67	14,24	2,17	10,03	0,10	1,00
Промисловість	6,11	6,65	8,41	7,06	0,06	1,00
Тимчасове розміщування й організація харчування	5,69	5,13	10,10	6,97	0,10	0,41
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	2,09	7,64	10,23	6,65	0,06	0,78
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	5,77	11,43	2,46	6,55	0,06	0,41
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	10,03	4,10	5,01	6,38	0,09	0,43
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	8,99	3,98	5,29	6,09	0,07	0,01
Професійна, наукова та технічна діяльність	8,45	0,14	8,96	5,85	0,06	0,04
Інші види економічної діяльності	7,15	2,57	2,22	3,98	0,10	0,17
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	3,11	2,45	4,62	3,40	0,03	1,00
Освіта	5,03	0,80	2,88	2,90	0,03	0,15
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,78	1,97	3,44	2,06	0,03	0,11
Фінансова та страхова діяльність	0,10	3,94	0,48	1,51	0,01	1,00
Будівництво	1,39	0,80	1,69	1,29	0,02	0,58
Інформація та телекомунікації	0,07	1,86	0,92	0,95	0,01	1,00
Операції з нерухомим майном	0,18	0,95	0,50	0,54	0,01	0,79

Джерело: власні розрахунки

на рівні видів економічної діяльності, а також змін структури ВВП. На тлі інших видів економічної діяльності найвищу сукупну продуктивність праці мають «операції з нерухомим майном». Тут сукупна продуктивність праці в 3–4 рази вища за сукупну продуктивність у «промисловості», яка йде слідом за нею. Зазначимо, що в Україні лише «операції з нерухомим майном» мають сукупну продуктивність, вищу за 3. Такий розмір сукупної продуктивності праці – це емпірична величина, характерна для країн, які інтенсивно розвиваються і які є конкурентними на світовому ринку. «Низькопродуктивними» в Україні є такі популярні види економічної діяльності, як «будівництво» й «оптова та роздрібна торгівля». Галузі «креативної економіки», які сьогодні в розвинених країнах розвиваються дуже активно, в Україні мають найнижчі показники сукупної продуктивності праці.

Аналізуючи структуру ВВП, можна побачити, що в 10 видах економічної діяльності з 16 частка праці перевищує 50%. Більше того, частка праці поступово зменшується у структурі всіх видів економічної діяльності. Найвища середня інтенсивність змін спостерігається в такому виді діяльності, як «сільське, лісове та рибне господарство». Найнижча інтенсивність змін має місце у видах діяльності «інформація та комунікації», «операції з нерухомістю», «фінансова та страхова діяль-

ність». Найвищу швидкість змін маємо у видах діяльності «сільське господарство», «тимчасове розміщення та організація харчування», «інші види економічної діяльності». Сталість змін є характерною для таких видів діяльності, як «сільське, лісове та рибне господарство», «промисловість», «державне управління», «фінансова та страхова діяльність» та «інформація та телекомунікація». Загалом структурні зміни ВВП за видами економічної діяльності не мають стабільного характеру, відбуваються хаотично і неорганізовано. Це є ознакою того, що в Україні практично не приділяється увага такому аспекту економічного розвитку, як структурна політика. Ця політика має бути спрямована на підвищення сукупної продуктивності праці, узгодження галузевих і територіальних пріоритетів розвитку, які орієнтуються на технічне переозброєння, підготовку і перепідготовку фахівців, підвищення кваліфікації працюючих.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Пелех О.Б. Динаміка макроекономічних змін у структурі валового внутрішнього продукту України // Ефективна економіка. 2018. № 11.
2. Пелех О.Б. Зміни у структурі валового регіонального продукту і сукупна продуктивність праці // Економіка та суспільство. 2018. № 19.

3. Пелех О.Б., Юськів Б.М. Грошові перекази мігрантів у структурі валового внутрішнього продукту України // Інвестиції: практика та досвід, 2018. № 22.

4. Валовий внутрішній продукт виробничим методом та валова додана вартість за видами економічної діяльності / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/vvp/vvp_ric/xls/vtr_u_xls.zip (дата звернення: 24.09.2018).

5. Зайняте населення за видами економічної діяльності / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/rp/zn_ed/zn_ed_u/zn_ed_2017_u.xls (дата звернення: 24.09.2018).

6. Середньомісячна заробітна плата за видами економічної діяльності / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/Zarp_ek_p/xls/zedp_17xls_u.zip (дата звернення: 24.09.2018).

7. Dobija M. Kosztowa funkcja produkcji w zastosowaniach makroekonomicznych // Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości. 2013. T. 74 (130). S.7-24.

8. Kukuła K. Statystyczne metody analizy struktur ekonomicznych. Kraków: Wydawnictwo Edukacyjne, 1996, 165 s.

REFERENCES:

1. Pelekh O.B. (2018), "Microeconomic changes dynamics in the Ukrainian GDP structure", *Efektivna ekonomika*, vol. 11, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=10> (Accessed 14 October 2018).

2. Pelekh O. B. (2018), "Gross regional labor output in Ukraine and gross regional product", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 19, available at: <http://www.market-infr.od.ua/uk/2018> (Accessed 7 November 2018).

3. Pelekh O. B., Yuskiv B.M. (2018), "Migrants' money transfers as an element of the ukkrainian GDP structure", *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 22. (in Ukrainian).

4. State Statistics Service of Ukraine (2018), "Gross domestic product by production method and gross value added by type of economic activity", available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/vvp/vvp_ric/xls/vtr_u_xls.zip (Accessed 24 September 2018).

5. State Statistics Service of Ukraine (2018), "Employed population by type of economic activity", available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/rp/zn_ed/zn_ed_u/zn_ed_2017_u.xls (Accessed 24 September 2018).

6. State Statistics Service of Ukraine (2018), "Average monthly salary by types of economic activity", available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/gdn/Zarp_ek_p/xls/zedp_17xls_u.zip (Accessed 24 September 2018).

7. Dobija, M. (2013), "Production and Cost Function in Macroeconomic Context", *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowosci*, vol. 74(130), pp. 7–24.

8. Kukuła, K. (1996), *Statystyczne metody analizy struktur ekonomicznych* [Statistical methods of analysis of economic structures], Wydawnictwo edukacyjne, Kraków, Poland.

**UKRAINIAN GDP STRUCTURAL CHANGES IN TERMS OF EMPLOYMENT
UPON THE TYPES OF ECONOMIC ACTIVITY**

The article deals with the analysis of the changes' dynamics within the Gross Domestic Product (GDP) in terms of employment upon the types of economic activity, directly connected to wages as an integral part of GDP. The overall labor output upon the types of economic activity is studied, and the correlation between the wages share and material actives in the GDP structure is outlined upon the types of economic activity. Author also studied the changes' dynamics in the GRP structure based on the three changes factors: intensity, speed and stability/monotony.

The completed analysis led to the following conclusions on the changes of overall labor output upon the types of economic activity, as well as structural changes of the GDP. Among all the types of economic activity, the real estate operations show the most overall labor output. It is 3–4 times higher than its indexes in "industry", closely following it. It is also worth mentioning that in Ukraine only "real estate operations" poses the overall labor output higher than 3 points. This rate is an empiric measure typical for intensively developing and internationally competitive countries. "Low-output" Ukrainian types of economic activity are "construction" and "bulk/retail trade". Such branches as "creative economy", actively supported in the economically developed countries, possess the lowest labor output rate in Ukraine.

The analysis of the GDP structure showed that in 10 of 16 different types of economic activity, labor share is over 50%. What's more, it gradually decreases in all of the economic activity types. The highest average changes rate is tied to "agriculture, forest and fishing industry". The lowest average changes rate is tied to "information and communication industry", "real estate operations", "finances and insurance". The highest changes rate is to be found in "agriculture", "temporary placement food industry", "other economic activities". Changes' sustainability can be seen in "agriculture, forest and fishing industry", "industry", "public management", "finances and insurance" and "information and communication industry". Generally, the GDP structural changes do not show stable rates, are chaotic and disorganized. This leads to conclusion of the lack of structural policy as an element of the Ukrainian economic development process. This policy has to be aimed at increasing the overall labor output, maintaining correlation between branches and regional development priorities, oriented towards technical upgrade, specialists' training and qualification raising.